

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน
ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา
ผู้เขียน นางสาวนฤมล จิเวศพงศ์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา 2539

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาระดับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา จำนวน 340 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากประชากรทั้งหมด 2,285 คน โดยมีตัวแปรอิสระที่ศึกษา คือ คุณลักษณะของครู ได้แก่ ความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน และระดับชั้นที่สอน ตัวแปรตามคือ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่เรียน ด้านการยอมรับ ด้านสามัคคีธรรม ด้านปัญญาธรรม และด้านระบบประชาธิปไตย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยของครูประถมศึกษา เท่ากับ .87 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเอฟ และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเซฟเพ ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการยอมรับ ด้านสามัคคีธรรม และด้านระบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัญญาธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ตามทัศนคติครูประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน และระดับชั้นที่สอนแตกต่างกัน ระดับการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ระดับการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน โดยครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำมาก มีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่า ครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำปานกลาง และครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย ส่วนครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำปานกลางมีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่า ครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน ตามทัศนคติของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ได้แก่ นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีความเชื่อว่า การไหว้หรือการทำความเคารพสถาบันชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นบาป ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มอย่างแท้จริง ครูไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และขาดแหล่งความรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติส่งเสริมการจัดแหล่งความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และในขณะเดียวกันผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญผู้มีความรู้ในเรื่องศาสนาอิสลาม ให้คำแนะนำในการทำ ความเคารพสถาบันชาติและพระมหากษัตริย์อย่างถูกวิธี ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน

Thesis Title : Students' Activities for Democratic Style Leadership
Development as Perceived by Primary School Teachers
under the Office of Primary Education in Changwat Yala

Author Miss Naruemon Jiwaedpong

Major Program Community Development Education

Academic Year 1996

ABSTRACT

This research is intended (1) to investigate the levels of organization of students' activities to develop democratic leadership, (2) to compare such levels of organization, and (3) to investigate problems and issues in organizing students' activities. The study is based on the perceptions of primary school teachers under the Office of Primary Education in Changwat Yala.

Through a multistage sampling, 340 subjects are drawn from 2,285 in-service teachers in primary schools under the Office of Primary Education in Changwat Yala. The independent variables are the teachers' attributes which include democratic leadership, working experience, school size and level of instruction. The dependent variable is the organization of students' activities to develop democratic leadership, which includes four main areas: respect, unity, discernment and democracy. In collecting the data, a five-scale questionnaire is used. The reliability of the section on primary school teachers' democratic leadership is 0.87 and that on the organization of students' activities is 0.97. The data are analyzed using percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe's method for pairwise differences.

The research findings are as follows:

1. Overall, the organization of students' activities to develop democratic leadership is at a high level. The organization of activities in the areas of respect, unity and democracy is also at a high level while that in the area of discernment is at a moderate level.

2. As perceived by the teachers who have different working experiences, work in schools of different sizes and teach students of different levels, the level of organization of students' activities in all four areas is not significantly different. The level of organization by the teachers with different levels of democratic leadership is significantly different; that is, the teachers whose democratic leadership is of a high level have a higher level of organization than those whose democratic leadership is of moderate and low levels. The teachers with a moderate level of democratic leadership have a higher level of organization than those with a low level of democratic leadership. The significant difference is at the level of .01.

3. As perceived by the teachers, the problems and issues in organizing students' activities to develop democratic leadership include Thai-Muslim students' conviction that 'Wai' or any manifestation indicative of reverence to anything symbolizing the Nation and the Monarchy is sinful, the teachers' lack of knowledge and understanding to organize instructional activities using group process, and the schools' lack of self-access resources for the students.

Based on the findings, the researcher would suggest that more self-access resources be provided by the Office of National Primary Education Commission, that school administrators invite experts on Islam to teach Muslim students when and where proper respect is due, and that the teachers be encouraged to set good examples for the students as well as to attend training on group process teaching to increase their efficiency in organizing students' activities.